

РЕШЕНИЕ

№ 10

гр. С., 11.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С., ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на десети януари през две хиляди двадесет и четвърта
година в следния състав:

Председател: Мария Ян. Блецова Калцова

Членове: Стефка Т. Михайлова Маринова
Гергана Огн. Симеонова

при участието на секретаря ИЛКА Й. ИЛИЕВА
като разгледа докладваното от Стефка Т. Михайлова Маринова Въззивно
гражданско дело № 20232200500449 по описа за 2023 година

Производството е въззивно и се движи по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба против Решение №749/12.10.2023г. по гр.д.№965/2023г. на С.ски районен съд, с което са отхвърлени като неоснователни и недоказани предявените от ЗАД „А.“ АД, гр.С. против Община С. искове, както следва: иск с правно основание чл.410, ал.1, т.1 от КЗ, вр. с чл. 50 от ЗЗД за заплащане на сумата 3115,14лв., представляваща изплатено обезщетение по застраховка за щета, причинена на трето лице, в резултат на настъпило ПТП в резултат на управление на МПС, пропаднало в необозначена и несигнализирана хлътнала шахта на пътното платно, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 06.03.2023г. до окончателното ѝ изплащане и иск с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД за заплащане на сумата от 948,39лв., представляваща законната лихва за забава за периода от 01.03.2020г. до 06.03.2023г. С решението са присъдени разноски на ответната страна в размер на 500лв.

Решението е обжалвано от ищеца в първоинстанционното производство – ЗАД „А.“ АД, гр.С. *изцяло.*

В жалбата си застрахователното дружество чрез пълномощника си юриск. Г. В. посочва, че обжалваното първоинстанционно решение е неправилно, незаконосъобразно и необосновано, постановено в нарушение на материалния закон и процесуалните правила. Посочва, че от разпита на свидетеля се установило, че застрахователното събитие е настъпило на територията на град С. на ул. И., посочена от свидетеля като улицата на излизане от С. в посока Я.. Механизмът на ПТП бил установен от заключението на вещото лице. Въззивникът счита, че противно на приетото от първоинстанционния съд, механизмът на настъпване на вредите, процесната неизправност на пътната настилка, характерът и размера на вредите на МПС се установили от събраните по делото писмени доказателства и заключението на вещото лице. Счита, че самият съд не положил усилия да изясни релевантните факти, като не поставил на свидетеля точно въпросите, зададени с молба от 29.05.2023г. и не му предявил приложените уведомления за щета и декларация на водача от 02.07.2018г. Съдът не взел под внимание факта, че инцидента е станал преди 5 години с един от многото служебни автомобили, които свидетелят управлявал, за това е следвало да му предяви посочените доказателства. Освен това съдът не изслушал приетото по делото доказателство, съдържащо информация относно правнорелевантните факти – аудиозаписът на регистрираното на 02.07.2018г. в 11,26ч. повикване на тел. 112. На следващо място съдът дал неправилна квалификация на спора – чл.410, ал.1, т.1 от КЗ, вр. с чл.50 от ЗЗД, вместо чл.410, ал.1, т.2 от КЗ, вр. с чл.49 от ЗЗД и неправилна формулировка на препятствието – шахта, вместо действителното – дупка на пътното платно. С оглед изложеното, въззивникът моли въззивния съд да постанови решение, с което да отмени обжалваното първоинстанционно решение като неправилно и незаконосъобразно и вместо него да постанови ново, с което да уважи исковите му претенции изцяло. Претендира присъждане на направените по делото разноски пред двете инстанции, в т.ч. юрисконсултско възнаграждение.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК е подаден отговор на въззивната жалба, отговарящ на изискванията на чл.260 и чл.261 от ГПК от насрещната страна – Община С..

В срока по чл.263, ал.2, вр. с ал.1 от ГПК няма подадена насрещна

въззивна жалба.

С отговора на въззивната жалба, въззиваемата страна Община С. чрез пълномощник юриск. Н. Ц., оспорва жалбата като неоснователна. Счита, че решението на първоинстанционния съд е правилно, законосъобразно и обосновано. Посочва, че ищецът не ангажирал доказателства, чрез които да изясни времето, мястото и начина на настъпване на твърдяното ПТП. Свидетелят нямал спомени относно същото. Съдът извършил по отношение на разпита му всички процесуални действия законосъобразно. Вещото лице посочило, че е „възможно“ настъпването на щетите при твърдените обстоятелства. Намира направените с въззивната жалба доказателствени искания за преклудирани и моли да не бъдат уважавани. Моли съда да потвърди обжалваното решение и претендира присъждане на направените пред въззивната инстанция разноски, в т.ч. за юрисконсултско възнаграждение. Няма направени доказателствени искания.

По направените с въззивната жалба доказателствени искания за изслушване на аудиозапис от обаждане до тел.112, преразпит на свидетел и разпит на нов свидетел, съдът се е произнесъл с определението си по чл.267 от ГПК, като е оставил същите без уважение.

В с.з., въззивникът ЗАД „А.“ АД, гр.С., редовно призован, не се представлява. По делото е постъпило становище от процесуалният му представител по пълномощие – юриск. В., която посочва, че поддържа подадената въззивна жалба и моли за уважаването ѝ. Изложени са подробни съображения относно основателността на исковите претенции, аналогични с тези, развити във въззивната жалба. Моли съда да постанови решение, с което да отмени решението на СлРС като неправилно и незаконосъобразно и да осъди ответника по делото да му заплати изцяло претендираните иски суми. Претендира присъждане на направените по делото разноски, в т.ч. юрисконсултско възнаграждение.

В с.з. въззиваемата страна – Община С., редовно призована, се представлява от пълномощник – юриск. Ц., който оспорва въззивната жалба и поддържа изложеното в отговора на същата. Моли съда да потвърди обжалваното решение, като правилно и законосъобразно. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Въззивният съд намира въззивната жалба за допустима, отговаряща на

изискванията на чл. 260 и чл. 261 от ГПК, същата е подадена в законовия срок, от процесуално легитимиран субект, имащ правен интерес от обжалването, чрез постановилия атакувания акт първоинстанционен съд.

При извършване на служебна проверка по реда на чл. 269 от ГПК настоящата инстанция констатира, че обжалваното изцяло съдебно решение е *валидно и допустимо*.

При извършване на въззивния контрол за законосъобразност и правилност върху първоинстанционното решение, в рамките, поставени от въззивната жалба, настоящата инстанция, след преценка на събраните пред районния съд доказателства, намира, че обжалваното решение е *незаконсъобразно и неправилно*.

Изложените във въззивната жалба оплаквания са основателни.

Този състав на въззивния съд счита, че формираната от първоинстанционния съд фактическа обстановка, така, както е изложена в мотивите на решението, е правилна и кореспондираща с доказателствения материал и ПРЕПРАЩА своята към нея. Същата обаче е непълна, като следва да се **ДОПЪЛНИ** със следните, установени от събраните по делото пред районен съд доказателства /бланка за входящо обаждане в Call Center на А. и показанията на свид. К./, но невключени в установената от първоинстанционния съд фактическа обстановка, обстоятелства:

На 02.07.2018г. в 11:33:02 е постъпило обаждане в Call Center на „А.“ АД от тел. 0882666438, заявител В. К. - ползвател, с което е заявено събитие – щети по застрахован лек автомобил, марка „М.“, рег. № ..., посочен час на събитието 11:00; място на настъпване: гр. С., ул. „И.“, при механизъм: преминава през дупка и уврежда дясна задна джанта; уведомени компетентните органи.

При разпита си пред районния съд, свид. В. К. е посочил, че доколкото си спомня инцидента бил с дупка, на улицата на излизане от С. в посока Я.. Дупката се падала отдясно на пътното платно. Не помни дали е била видима. Той управлявал с около 50 км/ч. Не помни посоката си на движение. Щетите по автомобила били гума и джанта.

Въз основа на установеното от фактическа страна, въззивният състав направи следните правни изводи:

Искът, с който първоинстанционния С.ски районен съд е сезиран, е регресен иск на застраховател, платил застрахователно обезщетение по застраховка „Каско“ срещу причинителя на вредата, настъпила в резултат на виновно бездействие на служители на ответната Община С., намиращ правното си основание в чл.410, ал.1, т.2 от КЗ, вр. с чл.49 от ЗЗД. Следва да се посочи, че дадената от първоинстанционния съд правна квалификация е погрешна, но въпреки това, съдът с доклада си по чл.146 от ГПК е указал правнорелевантните факти, които страните е следвало да установят с надлежни доказателства в производството. Делото не е останало неизяснено от фактическа страна.

За да постанови обжалвания съдебен акт, с който е отхвърлил изцяло предявения иск, районният съд е приел, че по делото е останало недоказано точното време и място на настъпване на застрахователното събитие, нито препятствието и начинът, по който са настъпили материалните щети по автомобила.

Въззивният състав *не споделя* този извод на районния съд, който е необоснован.

За да бъде уважен иска по чл.410, ал.1, т.2 от КЗ, на първо място ищецът следва да докаже съществуването на валидно застрахователно правоотношение между него и увреденото лице и заплащане на застрахователно обезщетение на увреденото лице.

От събраните по делото пред първата инстанция доказателства се установява съществуването на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Каско на МПС“ между ищцовото застрахователно дружество и собственика на увредения лек автомобил марка „М.“, модел S63, рег. № ... към датата на настъпване на застрахователното събитие /02.07.2018г./.

От представеното платежно нареждане от 07.08.2018г. се установява заплащане стойността на щетата от застрахователя на собственика на автомобила „Кронос Ауто Рент“ ЕАД и впоследствие на 18.07.2018г. заплащане от собственика на автомобила на оторизирания сервиз „Дарс-Ауто“ ЕООД извършването на ремонта на задната дясна джанта.

Няма данни, както и твърдения, ответната Община С. да е заплатила платеното застрахователно обезщетение на застрахователя.

Правото на застрахователя по застраховка “Каско” да иска от третото лице, причинило повредата на застрахованата вещ – лек автомобил марка „М.“, модел S63, рег. № ..., е регресно право. Застрахователят, който е платил обезщетението, встъпва в правата, които застрахования има срещу възложителя за възложената от него работа, при или по повод на която са възникнали вреди по чл.49 от ЗЗД – до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне – чл.410, ал.1, т.2 от КЗ. За да се ангажира тази отговорност, следва да се докаже и противоправното поведение, вреди и причинна връзка между противоправното поведение на причинителя и претърпените вреди. В случая се твърди наличие на гаранционно – обезпечителна отговорност на Община С. по чл.49 от ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл.49 от ЗЗД, този, който е възложил на друго лице някаква работа, отговаря за вредите, причинени от него при или по повод изпълнението на тази работа. Това е отговорност на юридическите лица за противоправни и виновни действия или бездействия на техни длъжностни лица при или по повод изпълнение на възложена работа. Отговорността е гаранционно – обезпечителна, възложителят не отговаря заради своя вина, а заради вината на свои работници или служители, на които е възложил работа.

Анализирайки подробно и във връзка едни с други всички събрани по делото доказателства – писмени и гласни, се установява по несъмнен начин мястото на процесното ПТП.

От събраните по делото доказателства се установява, че водачът В. К. в резултат от преминаване с лек автомобил марка „М.“, модел S63, рег. № ... през дупка на пътното платно на ул.“И.“, гр. С. е претърпял ПТП с материални щети – увредена задна дясна джанта.

От представените с исковата молба и приети като доказателства по делото писмени материали – уведомление – декларация за щета от 02.07.2018г., декларация на водач на застраховано МПС, увредено при събитие от 02.07.2018г., двете подадени от водача В. Вълчев К., подписал се лично с заявяване за известна наказателна отговорност при невярно деклариране; извлечението от регистъра на Call Center на А. от 02.07.2018г., съдържащо подробно отразяване на обаждането и дадената от заявителя информация за настъпилото събитие, се установява по категоричен начин, че

въпросното ПТП е настъпило на 02.07.2018г. около 11:00 часа в гр. С., на ул. И.. Това обстоятелство се потвърждава от показанията на водача К., дадени при разпита му като свидетел пред първоинстанционния съд. Свидетелят категорично посочва, че инцидента бил с дупка, на улицата на излизане от С. в посока Я.. Дупката се падала отдясно на пътното платно. Тези показания потвърждават, а не оборват, установеното от писмените доказателства обстоятелство относно мястото на настъпване на въпросното ПТП – явяващо се застрахователно събитие. Извода за неустановеност, направен от районния съд е неправилен, небазиран на събраните от самия него писмени и гласни доказателства. Следва само да се посочи, че непълните спомени на водача се дължат на изминалия продължителен период от време /близо 5 години/ и факта, че същият управлява различни служебни коли, с които често е претърпявал подобни пътни инциденти. Това обаче, както бе посочено, не опровергава събраните писмени доказателства и не разколебава извода, че препятствието на пътя – дупка, през която водача на автомобила е преминал е на пътното платно на улица И. в гр. С..

Безспорно установен е и факта, че дупка на пътното платно на посочената улица е имало и през нея е преминал въпросния застрахован автомобил, в резултат на което преминаване са настъпили материални щети по автомобила. Установено е че препятствието – дупката не е била обезопасена с нужната хоризонтална и вертикална маркировка.

Въпросната улица /ул.”И.”/, като находяща се в населено място – гр.С., представлява местен път – общински, извън републиканската пътна мрежа, като съгласно разпоредбата на чл.8, ал.3 от Закона за пътищата общинските пътища са публична общинска собственост. Съгласно разпоредбата на чл.31 от ЗП изграждането, ремонтът и поддържането на общинските пътища се осъществява от общините. Поддържането на пътищата съгл. т.14 от ДР на ЗП е дейност по осигуряване на необходимите условия за непрекъснато, безопасно и удобно движение през цялата година, предпазване на пътищата от преждевременно износване, охрана и защита на пътищата, водене на техническа отчетност на пътищата, а чл.75, ал.3 от ЗУТ въвежда изискването транспортната техническа инфраструктура да осигурява най-добри условия за удобен, безопасен и икономичен транспорт на пътници и товари и за достъпност на лица с увреждания, при опазване на околната среда.

С оглед собствеността на пътя, цитираното изискване следва да се осигури от Община С. чрез съответните длъжностни лица. В случая е установено, че по ул."И.", гр.С. е бил налице дупка на пътното платно - несигнализирана и небезопасна, като по този начин е налице неизпълнение на задълженията, произтичащи от закона – чл.31 от ЗП и чл.75, ал.3 от ЗУТ.

За ангажиране на отговорността на Община С. по чл.49 от ЗЗД е достатъчно да се установи виновно неизпълнение от страна на нейни длъжностни лица на нормативно установеното задължение за поддръжка на пътя и осигуряване на най-добри условия за удобен и безопасен транспорт. Не е необходимо да се установи точно кой от служителите е виновно лице, достатъчно е установяване въобще виновно поведение на служители, без да се разграничава поведението на всеки служител. В случая е налице виновно неизпълнение на нормативно вменени задължения, т.е. бездействие. Съгласно чл.45, ал.2 от ЗЗД вината на съответното длъжностно лице се предполага до доказване на противното, а такова обратно доказване не е извършено.

От събраните по делото доказателства, в т.ч. и заключението на назначената и изслушана от районния съд СТЕ, кредитирани от съда, се установява причинната връзка между противоправното бездействие на служителите на Община С. и вредоносния резултат – настъпило ПТП с материални щети. По безспорен начин е установено, че причината за ПТП е преминаването на процесния лек автомобил през наличната несигнализирана и небезопасна дупка на пътното платно, което от своя страна е резултат от виновното неизпълнение на нормативно установените задължения от страна на служители на Община С..

Основният елемент на непозволеното увреждане е вредата. Без наличие на такава не може да се говори за непозволено увреждане. Вредата се схваща като промяна чрез смущение, накърняване и унищожаване на благата на човека, представляващи неговото имущество, права, телесна цялост и здраве, душевност и психическо състояние. В случая са налице материални щети – увредена задна дясна джанта.

Размерът на щетите се установява от назначената и изслушана от първоинстанционния съд съдебно-техническа експертиза, според която същият възлиза на сумата от 3105,14лв. Застрахователят е изплатил застрахователно обезщетение в размер на 3105.14 лв., като ликвидационните

разходи по преписката възлизат на сумата от 10лв. Следователно общата сума на регресната претенция възлиза на 3115,14лв. Съдът приема, че тази сума представлява размера на щетата под формата на претърпяна загуба, която е пряка и непосредствена последица от увреждането, подлежаща на обезщетяване от Община С. на основание чл.49 от ЗЗД.

С плащането на застрахователно обезщетение и встъпването на застрахователя в правата на застрахованото лице срещу ответника – причинител на вредата, са налице условията за ангажиране на отговорността ответната Община С. по отношение на застрахователя, съгласно разпоредбата на чл. 410, ал.1, т.2 от КЗ.

Съдът намира направеното от процесуалния представител на ответника с отговора на исковата молба възражение за съпричиняване на вредата от страна на водача на МПС за *неоснователно*. Този извод въззивната инстанция базира на събрано по установения ред годно и относимо доказателство – заключение на назначената и изслушана съдебно-техническа експертиза, което не е оспорено от страните. Ответникът не е ангажирал никакви доказателства относно съпричиняване на вредите от страна на застрахования водач, като такова не се установи и от заключението на вещото лице. По делото не се установи водачът на автомобила да е имал техническата възможност да предотврати ПТП чрез спиране преди своевременно възприемане на опасността. От показанията на водача се установява, че скоростта на движение на автомобила е била до 50 км/ч, като вещото лице категорично посочва, че увреждането би могло да се получи до максимално разрешената скорост на движение от 50 км/ч. Доказателства за превишаване на тази скорост по делото не са ангажирани от ответната страна. Следователно, по никакъв начин не може да се приеме, че водачът на автомобила е допринесъл за настъпването на вредите и не са налице условията на чл.51, ал.2 от ЗЗД за намаляване на отговорността на ответната Община С., поради съпричиняване от страна на водача на увреденото МПС.

С оглед изложеното, съдът намира главната претенция на застрахователя за основателна и доказана в пълния претендиран размер от 3115,14лв. и като такава следва да се уважи изцяло.

На основание чл.86, ал.1 от ЗЗД върху главницата следва да се присъди и законната лихва за забава от завеждане на исковата молба – 06.03.2023г. до

окончателното изплащане на сумата.

С оглед основателността на главната искова претенция, се явява основателна и акцесорната такава за заплащане на обезщетение за забава върху главницата, предявена за периода от 01.03.2020г. до датата на подаване на исковата молба. Периодът е съобразен, най-вероятно, с разпоредбата на чл.111, б.“в“ от ЗЗД, с цел избягване евентуално възражение за изтекла погасителна давност.

Главната претенция произтича от деликт, поради което е приложима разпоредбата на чл.84, ал.3 от ЗЗД – длъжникът се смята в забава и без покана.

Размерът съдът определи на основание чл.162 от ГПК с помощта на он-лайн лихвен калкулатор и възлиза на сумата от 959,71лв. за исковия период, при заявена претенция в размер 948,39лв.

Поради това съдът намира акцесорната претенция за основателна и доказана в пълния претендиран размер от 948,39лв. и следва да се уважи изцяло.

Като е достигнал до други правни изводи, районният съд е постановил неправилно и незаконосъобразно решение, което следва да се отмени и вместо него да се постанови ново, с което исковите претенции бъдат изцяло уважени.

С оглед изхода на спора, на основание чл.78, ал.1 от ГПК, на въззивника - ищец ЗАД „А.“ АД, гр.С. следва да се присъдят направените пред двете инстанции разноски в пълния доказан размер, както следва: 774,61лв. пред първа инстанция и 187,03лв. пред въззивната инстанция.

На ответника в първоинстанционното производство – Община С., с оглед изхода на спора, не се дължат разноски. Поради това решението на СлРС и в частта, с която са присъдени такива, следва да се отмени.

За въззивната инстанция на въззиваемата страна Община С. също не се дължат разноски, с оглед основателността на въззивната жалба и изхода на спора.

Ръководен от гореизложеното съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло първоинстанционно Решение №749/12.10.2023г., постановено по гр.д.№965/2023г. по описа на С.ски районен съд **и ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА ОБЩИНА С., ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр.С., ул.“Ц.” №1 **да заплати** на Застрахователно акционерно дружество “А.” АД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр.С., ул. „С.К.“ №2, както следва: на основание чл.410, ал.1, т.2 от КЗ, вр. с чл.49 от ЗЗД **сумата от 3115,14лв.** /три хиляди сто и петнадесет лева и четиринадесет ст./, представляваща платеното на пострадал от ПТП застрахователно обезщетение по застрахователна полица “Каско на МПС“ №0000610070/29.12.2017г., ведно с ликвидационните разходи, за причинени имуществени вреди на лек автомобил марка „М.“, модел S63, рег. № ... от настъпило на 02.07.2018г. в гр.С., ул.“И.” застрахователно събитие, ведно със законната лихва върху главницата, считано от завеждане на исковата молба – 06.03.2023г. до окончателното ѝ изплащане; **сумата от 948,39лв.** /деветстотин четиридесет и осем лева и тридесет и девет ст./, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, изтекла за периода 01.03.2020г. – 05.03.2023г.; **сумата от 774,61лв.**, представляваща направените пред първа инстанция разноси и **сумата от 187,03лв.**, представляваща направените пред въззивната инстанция разноси.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____